

Zagreb, 18. prosinca 2008.

PRIJEDLOZI HRVATSKE OBRTNIČKE KOMORE U IME OBRTNIKA RH ZA DJELOVANJE U UVJETIMA GOSPODARSKE KRIZE

Obrtnici i obrtništvo nedjeljivi su dio gospodarstva Republike Hrvatske, a time i cjelokupnog svjetskog gospodarstva. U uvjetima globalne povezanosti, utjecaji nastupajuće gospodarske krize ne mogu mimoći nikoga, stoga obrtnici već primjećuju njene nepovoljne učinke kroz smanjenu potražnju za proizvodima i uslugama koje na tržištu nude.

Hrvatska obrtnička komora kao zastupnik interesa obrtnika želi se aktivno uključiti u predlaganje načina da se u kriznim vremenima očuva što veći broj obrta, jer se time čuvaju radna mjesta 232.000 osoba koje su zaposlene u obrtu bilo kao radnici ili kao samozaposlene osobe-obrtnici.

Kako navedeni broj čini 15% ukupne zaposlenosti u RH, uzimajući u obzir da kriza najbrže i najlakše pogađa upravo one najmanje i najslabije, smatramo da bi prijedloge obrtnika svakako trebalo ozbiljno razmotriti i uključiti u planove Vlade u kreiranju mjera za umanjeње učinaka gospodarske krize.

Stoga, u ime svojih članova obrtnika, Hrvatska obrtnička komora predlaže:

I. MJERE ZA POTICANJE GOSPODARSKOG RAZVOJA

- 1. energičnije i učinkovitije suzbijanje neregistriranog obavljanja djelatnosti**
- 2. uklanjanje nelojalne konkurencije putem inspekcijskih službi**
- 3. intenzivnije državne potpore, osobito u području malog gospodarstva**
- 4. poticanje zapošljavanja**
- 5. smanjenje kamata na poduzetničke kredite i reprogramiranje postojećih kreditnih obveza poduzetništva**
- 6. unapređenje strukovnog obrazovanja korištenjem stečenih iskustava Hrvatske obrtničke komore u provedbi javnih ovlasti**
- 7. oslobađanje od plaćanja poreza na dobit i poreza na dohodak tijekom prve tri godine poslovanja novootvorenih obrta**
- 8. smanjenje poreznog opterećenja uvođenjem više stopa poreza na dohodak i sniženje poreznih stopa**
- 9. povećanje kriterija za prijelaz iz oporezivanja porezom na dohodak u oporezivanje porezom na dobit**
- 10. smanjenje stope poreza na promet nekretnina kod ulaganja u gospodarstvo**
- 11. podizanje granice za obavezni ulazak u sustav PDV-a**
- 12. smanjenje osnovne i uvođenje većeg broja različitih stopa PDV-a.**

II. MJERE ZA UKLANJANJE PREPREKA GOSPODARSTVU I POVEĆANJE KONKURENTNOSTI

- 1. učinkovitija zaštita vjerovnika kroz ovršni postupak i mirenje kao alternativu**
- 2. provedba propisa o kupnji poslovnih prostora u vlasništvu RH, te omogućavanje kupnje prostora u vlasništvu jedinica područne (regionalne)**

- uprave i jedinica lokalne samouprave
3. ukidanje dvostruke obveze uplate obveznih doprinosa kod obavljanja obrta uz rad
 4. smanjenje troškova poslovanja preispitivanjem davanja za vode, spomeničku rentu, autorske naknade i sl.
 5. posebne porezne olakšice za tradicijske i deficitarne obrtničke djelatnosti
 6. povećanje transparentnosti javne nabavke uz istovremeno pojednostavljenje postupka, osobito za malo gospodarstvo
 7. unapređenje sustava koncesija i posebno reguliranje djelatnosti propisanih kao komunalnih
 8. pojednostavljenje uvjeta za dobivanje licenci u građevinarstvu
 9. prolongiranje zabrane rada nedjeljom
 10. odgoda zabrane pušenja u ugostiteljskim objektima
 11. odgoda primjene HACCP-a
 12. ukidanje monopola osiguravajućih kuća, koje određuju potreban broj sati popravka oštećenja, cijenu sata i radionice gdje će se popravci izvršiti
 13. subvencije prijevoznicima proširiti na niže kategorije vozila
 14. smanjenje naknada i troškova u obavljanju prijevoza
 15. rasterećenje državne uprave prenošenjem ovlasti vođenja Obrtnog registra i izdavanja obrtnica na Hrvatsku obrtničku komoru

III. MJERE ZA OLAKŠANJE POSLJEDICA GOSPODARSKIM SUBJEKTIMA U KRIZI

1. izjednačavanje položaja obrtnika sa radnicima za slučaj nezaposlenosti
2. omogućavanje korištenja prava na bolovanje obrtnicima pod istim uvjetima kao i radnicima
3. ponovna uspostava posebnog fonda mirovinskog osiguranja obrtnika uz povrat imovine bivšeg Fonda samostalnih zanatlija, ugostitelja i prijevoznika Hrvatske.

Hrvatska obrtnička komora ovim prijedlozima želi dati svoj doprinos naporima Vlade Republike Hrvatske u izradi plana aktivnosti za rješavanje problema očekivane gospodarske krize.

Spremni smo uključiti se i nadalje u partnerski dijalog svih čimbenika gospodarskog razvoja, te očekujemo Vaš poziv kako bismo sve naše raspoložive resurse stavili u službu za opću korist svih naših članova i cjelokupnog hrvatskog gospodarstva.

Želimo iskoristiti priliku i zahvaliti na svim dosadašnjim naporima i razumijevanju Vlade te opredjeljenju za poticanje razvoja malog gospodarstva.

S poštovanjem,

Predsjednik Komore:

Mato Topić

PRILOG: OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH MJERA

I. MJERE ZA POTICANJE GOSPODARSKOG RAZVOJA

1. energičnije i učinkovitije suzbijanje neregistriranog obavljanja djelatnosti

Da je rad na crno - siva ekonomija rak rana hrvatskog gospodarstva već je poznato svima, a hrvatski obrtnici kojima je to nelojalna konkurencija svakodnevno to osjećaju u svom radu i poslovanju. Posebno treba napomenuti da se aktivnosti u suzbijanju sive ekonomije uglavnom svode samo na pojačanu kontrolu registriranih gospodarskih subjekata, a nasuprot tome nelegalno obavljanje djelatnosti se tolerira, pa je čak i iz Zakon o obrtu u njegovim posljednjim izmjenama iz 2007. godine izbrisana kaznena odredba za obavljanje obrta bez obrtnice. Stoga kao prvi i hitni korak treba kroz postojeće pravne propise omogućiti kažnjavanje svakog oblika nelegalnog obavljanja djelatnosti. Hrvatska obrtnička komora spremna je aktivno se uključiti u donošenje propisa o suzbijanju sive ekonomije, bilo da se odluči izraditi poseban zakon ili mijenjati postojeće propise.

2. uklanjanje nelojalne konkurencije putem inspekcijskih službi

Intenzivnijim djelovanjem inspekcijskih službi pozitivno bi se utjecalo na smanjenje nelojalne konkurencije, a time svim gospodarskim subjektima koji legalno obavljaju svoju djelatnost stvorili izjednačeni uvjeti na tržištu i olakšalo poslovanje, odnosno dalo više prostora za prilagodbu promijenjenim uvjetima uslijed nastale gospodarske krize.

3. intenzivnije državne potpore, osobito u području malog gospodarstva

U uvjetima krize potrebno je kroz državni proračun osigurati veća sredstva za poticaje malom gospodarstvu i obrtnicima kako bi se omogućilo da nastave svoje poslovanje, makar i sa lošijim poslovnim rezultatima.

4. poticanje zapošljavanja

Zatvaranje obrta zbog teškoća na tržištu i smanjene potrošnje imat će za posljedicu veliko povećanje nezaposlenih osoba, kako samih obrtnika, tako i njihovih radnika. Stoga je i poticajne mjere zapošljavanja potrebno intenzivirati.

5. smanjenje kamata na poduzetničke kredite i reprogramiranje postojećih kreditnih obveza poduzetništva

Manje kamatne stope olakšavaju povrat kredita te se posredno smanjuje rizik poslovanja, posebice u krizi kada je i kreditno zaduživanje smanjeno zbog manjeg ulaganja u poslovanje. Niže kamatne stope mogu potaknuti kreditna zaduženja u svrhu modernizacije proizvodnje te na taj način očuvati proizvodnju i konkurentnost. Reprogramiranjem postojećih kreditnih obveza npr. odobravanjem duljeg roka povrata kredita, postiže se smanjenje obveze u tom trenutku čime se oslobađa dio raspoloživih sredstava za druge namjene, a time olakšava snalaženje u otežanim uvjetima poslovanja.

6. unapređenje strukovnog obrazovanja korištenjem stečenih iskustava Hrvatske obrtničke komore u provedbi javnih ovlasti

Hrvatska obrtnička komora smatra, da nam rezultati u provođenju strukovnog obrazovanja u segmentu obrta, uloženi trud i uložena sredstva daju za pravo pa čak nas i obavezuju da budemo aktivni dionici u donošenju Zakona o strukovnom obrazovanju. Zalažemo se da obrazovanje za potrebe obrtništva ostane i dalje u sklopu Zakona o obrtu kao jedinstvenog zakona koji regulira obrt i njegov razvoj te u nadležnosti Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva i Hrvatske obrtničke komore to tim više što državni budžet ne raspolaže prevelikim sredstvima za obrazovanje pa Hrvatska obrtnička komora

vlastitim sredstvima svojih članova najvećim dijelom financira i doprinosi razvoju postojećih i novih zanimanja, koji će unaprijediti hrvatsko gospodarstvo.

7. oslobađanje od plaćanja poreza na dobit i poreza na dohodak tijekom prve tri godine poslovanja novootvorenih obrta

Ovakvom poreznom olakšicom odnosno oslobođenjem potaknulo bi se otvaranje novih obrta, a još više olakšalo početne godine poslovanja u kojima su potrebna velika ulaganja za početak djelatnosti dok se pravi rezultati poslovanja mogu očekivati tek nakon prve tri godine. Takvom mjerom smanjio bi se i broj onih koji u te prve tri godine od otvaranja obrta isti i zatvore jer ne mogu u tako kratkom vremenu dosegnuti prihode koji bi omogućili povrat svih izvršenih ulaganja i ostvarivanje dohotka.

8. smanjenje poreznog opterećenja uvođenjem više stopa poreza na dohodak i sniženje poreznih stopa

Snižavanje poreznog opterećenja rasteretilo bi poslovanje obrtnika, osobito onih najmanjih te im olakšalo uvjete poslovanja i ostavilo mogućnost da prebrode krizu i nastave poslovati. Više poreznih stopa omogućilo bi da porezno opterećenje bude bolje raspoređeno ovisno o poslovnim rezultatima.

9. povećanje kriterija za prijelaz iz oporezivanja porezom na dohodak u oporezivanje porezom na dobit

Prema sada važećem Zakonu o porezu na dobit, obrtnici koji ostvare godišnji promet iznad 2.000.000,00 kuna, dohodak iznad 400.000,00 kuna, zapošljavaju više od 15 djelatnika i imaju vrijednost imovine veću od 2.000.000,00 kuna, moraju umjesto poreza na dohodak obračunavati i plaćati porez na dobiti i voditi knjigovodstvo po sustavu dvojnog knjigovodstva. To obrtnicima stvara dodatne troškove i destimulira novo zapošljavanje, a u trenutku prijelaza iz jednog sistema obračuna u drugi dodatno financijsko opterećenje na obrtni kapital.

10. smanjenje stope poreza na promet nekretnina kod ulaganja u gospodarstvo

Ovakva mjera pozitivan utjecaj na gospodarstvo ostvarila bi posrednim putem, ali u vrlo važnom segmentu poslovanja a to je osiguravanje potrebnog i kvalitetnog poslovnog prostora. Naime, smanjenim porezom na promet nekretnina olakšalo bi se početno i vrlo zahtjevno ulaganje u zemljište za izgradnju poslovnog prostora, odnosno kupnju gotovog poslovnog prostora kada se njegov promet oporezuje ovom vrstom poreza. Na taj bi se način dio inicijalnih sredstava oslobodio za ulaganje u druge namjene (npr. opremanje prostora) ili za nužno potrebna obrtna sredstva.

11. podizanje granice za obavezni ulazak u sustav PDV-a

Predlažemo da se izmjene odredbe Zakona o porezu na dodanu vrijednost iz razloga što smatramo da je sadašnji limit ostvarenja ukupnog prihoda od =85.000,00 kn za ulazak u sustav PDV prenizak, a nije mijenjan duže vrijeme, imajući u vidu činjenicu da je npr. u Sloveniji granica za ulazak u sustav PDV iznos u visini =25.000 EUR-a. Podizanjem granice za ulazak u sustav PDV-a olakšalo bi se poslovanje onim najmanjim obrtnicima koji bi mogli ostati izvan sustava i time bili konkurentniji na tržištu sa sve manjom potražnjom, što su uvjeti koji će prvo njih dovesti do zatvaranja obrta.

12. smanjenje osnovne i uvođenje većeg broja različitih stopa PDV-a

Porez na dodatnu vrijednost za obrtnike koji su u sustavu PDV-a jest prolazna stavka ali kao dio prodajne cijene utječe na smanjenje ili povećanje potražnje na tržištu. Stoga bi uvođenje većeg broja poreznih stopa poreza na dodanu vrijednost i smanjenje osnovne stope imalo pozitivan učinak na smanjenje maloprodajnih cijena, a time i na povećanje potražnje i ostvarivanje većeg prometa.

II. MJERE ZA UKLANJANJE PREPREKA GOSPODARSTVU I POVEĆANJE

KONKURENTNOSTI

1. učinkovitija zaštita vjerovnika kroz ovršni postupak i mirenje kao alternativu

Izmjenama i dopunama ovršnog zakona u posljednjih nekoliko godina olakšan je postupak ovrhe zbog neplaćanja naručitelja za izvršene poslove i isporučene robe omogućavanjem provedbe jednostavnog postupka ovrhe vođenog od strane javnih bilježnika a na temelju ispostavljenog računa kao vjerodostojne isprave. Ipak, u praksi se pokazalo da to još nije dovoljno učinkovito jer se veliki dio takvih postupaka na kraju, a posve neosnovano, pretvara u dugotrajni parnični postupak. Potrebno bi bilo dakle dodatno mijenjati odredbe Ovršnog zakona na način da se vjerovnicima daje jača pravna zaštita u naplati njihovih potraživanja, a da se manje štiti dužnika.

Također, potrebno je gospodarstvo upoznati s mogućnostima alternativnih postupaka pri centrima za mirenje, kakav djeluje i pri Hrvatskoj obrtničkoj komori, a u kojim se postupcima brže i lakše, rješavaju sporovi primjenjujući načelo poštivanja interesa objiju strana.

2. Provedbu propisa o kupnji poslovnih prostora u vlasništvu RH, te omogućavanje kupnje prostora u vlasništvu jedinica područne (regionalne) uprave i jedinica lokalne samouprave

Nakon donošenja Odluke i isteka roka za podnošenje zahtjeva još u travnju ove godine, od strane Središnjeg državnog ureda za upravljanje imovinom nema nikakvih informacija o tome da li su se postupci odlučivanja o zahtjevima uopće počeli provoditi, a pitanje prostora je jedno od gorućih problema obrtništva. Također, ostaje otvoreno pitanje prostora u vlasništvu JLS, jer se postojeći Zakon na te prostore ne odnosi, a propisi o vlasništvu postavljaju restrikcije u raspolaganju JLS sa prostorima u njihovu vlasništvu. Rješavanje ovog, životno važnog, pitanja obrtnicima bi značajno olakšalo poslovanje u nadolazećem vremenu.

3. ukidanje dvostruke obveze uplate obveznih doprinosa kod obavljanja obrta uz rad

Dvostruko opterećenje doprinosima za obvezna osiguranja djeluje destimulirajuće na poduzetništvo onih osoba koje su u radnom odnosu i uz rad obavljaju obrt. Ukidanjem takvih odredbi dodatno bi se potaknulo otvaranje obrta i samostalno obavljanje djelatnosti uz rad, čime bi i državni proračun kroz poreze od ostvarenog dohotka ostvario dodatne prihode.

4. smanjenje troškova poslovanja preispitivanjem davanja za vode, spomeničku rentu, autorske naknade i sl.

Smatramo nužnim nastaviti s aktivnostima na smanjenju i ujednačavanju lokalnih poreza, prireza, doprinosa i drugih naknada iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave. Nekontroliranim rastom svih tih davanja sve druge poticajne mjere izgube pozitivni učinak, i nisu u funkciji razvoja obrtništva i malog poduzetništva. Mišljenje je obrtnika da bez značajnog smanjenja svih doprinosa nema bržeg razvoja obrtništva, a u otežanim uvjetima previsoka davanja mogu dovesti i do znatnijeg zatvaranja obrta.

Predlaže se propisati mogućnost potpunog oslobađanja od plaćanja direktne spomeničke rente (za korisnike prostora u kulturnim dobrima) prema odluci JLS, odnosno potpuno ukidanje indirektna spomeničke rente (za obrtnike iz pojedinih djelatnosti ako što su npr. ugostiteljstvo ili prijevoz putnika, a koji uopće ne koriste prostora kulturnih dobara).

Ponovno treba preispitati propise o ZAMP-u kao jedinjoj udruzi koja ima ovlast zaštite autorskih prava izvođača, jer se na temelju takvog položaja monopola obrtnike ucjenjuje previsokim naknadama.

5. posebne porezne olakšice za tradicijske i deficitarne obrtničke djelatnosti

Tradicijski obrti i deficitarne obrtničke djelatnosti zaslužuju posebnu pažnju i pomoć kako bi se uopće

održali. Posebnim poreznim olakšicama omogućilo bi im se da nastave poslovati.

6. povećanje transparentnosti javne nabavke uz istovremeno pojednostavljenje postupka, osobito za malo gospodarstvo

Postupci javne nabavke propisani su na način da je propisane uvjete daleko lakše ostvariti velikim gospodarskim subjektima nego obrtnicima i malom gospodarstvu. Stoga bi postupke trebalo dodatno pojednostavniti kako bi se mali poduzetnici lakše snalazili u dokumentaciji koju je za natjecanje potrebno pripremiti. S druge strane, kontrolu postupaka potrebno je još pojačati kako bi se povećala transparentnost a time smanjile mogućnosti utjecaja na učinkovitost korištenja proračunskih sredstava.

7. unapređenje sustava koncesija i posebno reguliranje djelatnosti propisanih kao komunalnih

Područje koncesija još je jedno od područja koje nije dovoljno transparentno te uvjeti konkurencije nisu izjednačeni. Smatramo potrebnim da se neke od djelatnosti regulirane kao komunalne (npr. pogrebničke djelatnosti) izuzmu iz tog sustava na tržište s time da ih treba detaljnije regulirati.

8. pojednostavljenje uvjeta za dobivanje licenci u građevinarstvu

Građevinarstvo je jedan od segmenata gospodarstva koji je proteklih godina zabilježio snažan porast što je kao pozitivnu posljedicu imalo i rast drugih dijelova gospodarstva vezanih uz građevinarstvo. U sadašnjoj situaciji kada se uočava stagnacija, potrebno bi bilo uvjete za obavljanje djelatnosti olakšati te se predlaže da se za dobivanje licence za obavljanje građevinskih poslova propišu jednostavniji uvjeti koje će moći zadovoljiti i mali obrtnici. Naime, svako propisivanje strogih uvjeta, osobito u pogledu broja i kvalifikacije zaposlenih radnika izravno pogoduje velikim gospodarskim subjektima, a male poduzetnike i obrtnike gotovo da izbacuje iz tržišne utakmice.

9. prolongiranje zabrane rada nedjeljom

Zakonske odredbe o ograničavanju i zabrani rada nedjeljom, iako najvećim dijelom predstavljaju ostvaren kompromis različitih interesa, u sadašnjim okolnostima zahtijevaju novu izmjenu tj. ponovno omogućavanje rada nedjeljom u svrhu poticanja potrošnje kao zamašnjaka proizvodnji i uslugama.

10. odgoda zabrane pušenja u ugostiteljskim objektima

Omogućavanje malim ugostiteljskim lokalima slobodu izbora u pogledu pušenja spriječit će neizbježno nastupanje krize koje će biti posljedica smanjenog korištenja ugostiteljskih usluga, a za mnoge od njih i uzrok zatvaranja obrta. Mali obrtnici ne mogu si priuštiti enormna ulaganja u osiguranje propisanih uvjeta za prostore za pušenje.

11. odgoda primjene HACCP-a

Primjena HACCP-a iziskuje dodatna ulaganja u prostor i opremu, što u otežanim uvjetima poslovanja nikako nije primjereno, te upravo ta ulaganja mogu biti glavni uzrok propasti i zatvaranja obrta.

12. ukidanje monopola osiguravajućih kuća, koje određuju potreban broj sati popravka oštećenja, cijenu sata i radionice gdje će se popravci izvršiti

Svojim položajem monopolista (odnosno oligopola) na tržištu osiguravajuće kuće izvan pravila autostruka određuju broj sati potrebnih za popravak automobila i određuju cijenu takve usluge čime izrazito remete tržišno natjecanje i ugrožavaju poslovanje autostruka. Kako bi im se olakšalo poslovanje, potrebno bi bilo omogućiti slobodniju tržišnu utakmicu.

13. subvencije prijevoznicima proširiti na niže kategorije vozila

Planirane subvencije za vozila s motorima EURO 5, treba proširiti i na nižu kategoriju. Isto tako treba omogućiti da se i stara vozila s motorima EURO 2 i niže kategorije mogu prodati izvan zemlje. Naime, za sada predviđena mogućnost zbrinjavanja vozila samo na otpadu ili otkupom kod ovlaštenih otkupljivača je ekonomski upitna za vlasnike starih vozila.

14. smanjenje naknada i troškova u obavljanju prijevoza

Za prijevoznike je značajno smanjenje cestarine i to na svim autocestama, ne samo onima koje su u ingerenciji Hrvatskih autocesta. Isto tako potrebno je smanjiti davanja za županijske ceste prilikom registracije vozila, naročito međunarodnim prijevoznicima, koji ove ceste manje i oštećuju. Predlaže se ukidanje plaćanja parkiranja na terminalima prilikom carinjenja robe. Značajno bi bilo smanjiti neloyalnu konkurenciju u prijevozništvu i to putem intenzivnijeg rada inspekcijskih službi. Generalno je potrebno smanjiti obavezno osiguranje, te cijenu tehničkog pregleda vozila - dio "Aneks 8".

15. rasterećenje državne uprave prenošenjem ovlasti vođenja Obrtnog registra i izdavanja obrtnica na Hrvatsku obrtničku komoru

Hrvatska obrtnička komora predlaže preuzimanje javnih oblasti izdavanja obrtnica (registracije obrta) i vođenja Obrtnog registra čime bi se državna uprava rasteretila dijela poslova.

III. MJERE ZA OLAKŠANJE POSLJEDICA GOSPODARSKIM SUBJEKTIMA U KRIZI

1. izjednačavanje položaja obrtnika sa radnicima za slučaj nezaposlenosti

Smatramo da se obrtnicima za slučaj nezaposlenosti treba omogućiti izbor da koriste ista prava kakva se priznaju i radnicima iz razloga što je obrtnik samozaposlena osoba u svom vlastitom obrtu. Osim što različito priznavanje prava ima za posljedicu diskriminaciju obrtnika u odnosu na radnike, sigurno je da bi im priznavanje prava na naknadu kao nezaposlenim osobama u slučaju zatvaranja obrta olakšalo barem onaj prvi period po prestanku poslovanja. Ovdje se radi o čisto socijalnom momentu o kojem u uvjetima gospodarske krize nesumnjivo se mora voditi računa. Kad je riječ o obrtnicima, oni su osobe poduzetničkog duha i zasigurno će učiniti sve da njihov status nezaposlenosti ne traje dulje od nužnoga.

2. omogućavanje korištenja prava na bolovanje obrtnicima pod istim uvjetima kao i radnicima

Postojećim odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i pratećih pravilnika obrtnici kao samozaposlene osobe su stavljani u nepovoljni položaj u odnosu na radnike u radnom odnosu kod poslodavca u pogledu prava iz zdravstvenog osiguranja. Naime, pravo na naknadu za bolovanje priznaje im se u slučaju duga za obvezne doprinose tek od dana podmirenja duga (unaprijed) a ne od dana nastupanja bolesti i razloga za bolovanje. Takvu odredbu treba izmijeniti.

3. ponovna uspostava posebnog fonda mirovinskog osiguranja obrtnika uz povrat imovine bivšeg Fonda samostalnih zanatlija, ugostitelja i prijevoznika Hrvatske

Hrvatski obrtnici osiguranici su mirovinskog osiguranja na načelima ugovornog osiguranja od 1965. godine kada je formiran Mirovinski fond obrtnika koji je kasnije djelovao kao SIZ mirovinskog i invalidskog osiguranja samostalnih zanatlija, ugostitelja i prijevoznika Hrvatske, a od 1990. godine obrtničko je osiguranje ušlo u sustav RF mirovinskog invalidskog osiguranja Hrvatske, u okviru kojeg je do 01. siječnja 1999. djelovao i RF MIO samostalnih privrednika Hrvatske.

Hrvatski fond za privatizaciju 27. siječnja 1997. godine prenio je RF MIO samostalnih privrednika Hrvatske dionice 68 trgovačkih društava ukupne nominalne vrijednosti =1.821,232.000,00 kn, a u vlasništvu fonda su od ranije vrijedne nekretnine koje su obrtnici gradili i financirali.

Novim Zakonom o mirovinsko invalidskom osiguranju ("NN." br. 102/98) ukida se Republički fond mirovinsko invalidskog osiguranja samostalnih privrednika i osniva Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje u kojem cca 101.000 hrvatskih obrtnika i preko 17.500 obrtnika – umirovljenika nemaju gotovo nikakav utjecaj na poslovanje Zavoda, pa niti na poslovanje trgovačkih društava iz njegova portfelja, što je po mišljenju obrtnika razlog da je ta imovina u posljednjih nekoliko godina bitno umanjena. To se posebno ogleda u činjenici da je nominalna vrijednost prenijetih dionica smanjena sa =1.821,232.000,00 kn na =821,157.324,00 kn.

S obzirom na povoljan omjer između broja aktivnih obrtnika koji uplaćuju u mirovinski fond i broja obrtnika umirovljenika, formiranjem posebnog Fonda mirovinskog osiguranja obrtnika, uz uvjet povrata revaloriziranaog iznosa financijske imovine, stvorili bi se preduvjeti da se status sadašnjih i budućih obrtnika umirovljenika u mnogome poboljša.